

Brusel 19.01.2023
C(2023) 600 final

Vážený pane předsedo,

Komise děkuje Senátu za jeho stanovisko ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s elektřinou – postup {COM(2022) 236 final}.

Komise vítá příznivé hodnocení návrhu a podporu, kterou Senát vyjádřil. Zejména oceňujeme, že Senát uznává úsilí Komise o řešení závislosti EU na dovozu fosilních paliv z Ruské federace, jakož i její přístup týkající se diverzifikace zdrojů energie v rámci Unie.

Komise rovněž bere na vědomí obavy Senátu ohledně situace na unijních trzích s energií, jež zahrnují energetické burzy. Sdílí názor Senátu, že současná situace vyžaduje koordinovaný přístup a řešení na úrovni EU. Komise od začátku energetické krize a prvního sdělení z října 2021 poskytla členským státům řadu nástrojů, které jim umožňují zasáhnout do fungování trhů s elektřinou a zmírnit dopad vysokých cen energie na účty spotřebitelů.

Nedávným krokem je v tomto ohledu nařízení Rady 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie. Nařízení stanoví soubor opatření, jejichž součástí je snížení poptávky po elektřině, zavedení dočasného zastropování příjmů pro výrobce elektřiny z inframarginálních zdrojů, podpora pro konečné zákazníky a dočasný solidární příspěvek společností působících v oblasti fosilních paliv. Díky balíčku budou mít evropští spotřebitelé elektřinu cenově dostupnější.

Komise souhlasí s tím, že opatření na národní úrovni na podporu domácností, podniků a veřejného sektoru musí být doprovázena zejména úsporami energií a investicemi do alternativních zdrojů. Pokud jde o rozhodnutí vlády stanovit cenové stropy pro elektrickou energii a plyn pro maloodběratele, a snížit tak vysoké ceny energií a jejich negativní dopady, Komise připomíná, že toto opatření by mělo být v souladu s příslušnými právními předpisy Unie, včetně nařízení Rady 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie.

Komise bere na vědomí postoj Senátu k potřebě dále diverzifikovat dodávky zemního plynu a ostatních energetických komodit, aby byla zajištěna dlouhodobá bezpečnost dodávek. Vyvinula značné úsilí o diverzifikaci od dominantního dodavatele a o zabezpečení dodávek od spolehlivých partnerů.

Vítá, že Senát podporuje společnou evropskou akci pro cenově dostupnější a udržitelnější energii. V současné době pracuje na dlouhodobé optimalizaci fungování evropského trhu s elektřinou. Pokud by tato reforma pokročila, mohly by být výhody plynoucí z nižších nákladů na obnovitelné zdroje energie

*Pan Miloš VYSTRČIL
předseda Senátu Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 PRAHA 1*

poskytovány spotřebitelům trvale. Hlavním cílem bude co nejvíce oddělit účty spotřebitelů od ceny marginálních technologií (jimiž jsou stále velmi často plynové elektrárny).

Komise bere na vědomí výzvu Senátu k úpravě systému EU pro obchodování s emisemi (ETS) s ohledem na energetickou krizi. Vyšší ceny energií však způsobilo především zvýšení cen plynu, a nikoli ceny uhlíku. Poukazování na ně tedy nepředstavuje účinný způsob řešení krize.

Základem koncepce systému EU pro obchodování s emisemi je jistota ohledně této politiky. Strop pro emise stanovený v souladu se zastřešujícím klimatickým cílem poskytuje hospodářským subjektům předvídatelnost, pokud jde o nabídku povolenek. Rezerva tržní stability každoročně upravuje nabídku povolenek v souladu s předem stanovenými pravidly, čímž podporuje rovnováhu a odolnost na trhu EU s uhlíkem. Nadále řeší přebytek přibližně 1,45 miliardy povolenek.

Systém EU ETS zároveň generuje příjmy z dražeb povolenek ETS na investice do opatření v oblasti klimatu a transformace energetiky. Vyšší ceny uhlíku se promítly do vyšších příjmů členských států, které v roce 2022 přesáhly 30 miliard EUR. Komise vítá, že Senát podporuje využití příjmů Česka k řešení energetické krize, a upozorňuje jej na úlohu těchto zdrojů při prosazování přechodu na čistou energii. Za tímto účelem lze využít i vyšší zdroje z fondů pro inovace a modernizaci financovaných z povolenek ETS.

Nová geopolitická realita a realita trhu s energií vyžaduje, aby EU urychlila přechod na čistou energii, abychom mohli splnit naše cíle v oblasti klimatu, snížit závislost na dovážených fosilních palivech a chránit se před zvyšováním cen. Zmíněné body jsou zásadní v plánu REPowerEU, který je reakcí EU na energetickou krizi. Součástí plánu jsou uvolnění dodatečných zdrojů z prodeje povolenek ETS, opatření ke zlepšení energetické účinnosti a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na spotřebě energie.

Doufáme, že podaná vysvětlení jsou dostatečnou odpovědí na připomínky Senátu, a těšíme se na pokračování vzájemného politického dialogu.

S úctou

Maroš Šefčovič
místopředseda

Kadri Simson
členka Komise

